

Tämä artikkeli on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite

Varamäki, E. 2016. Yrittäjä – osaatko puhua? Ilkka 6.6.2016, 6.

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

www.seamk.fi

verkkolehti.seamk.fi

Yrittäjä - osaatko puhua?

Läheisen äkillinen kuolema on aina suuri järkytys. Kun äkillinen kuolema kohtaa yrittäjän, on perheenjäsenillä henkilökohtaisen surun lisäksi heti käsissä murhe yrityksen tulevaisuudesta.

Monesti yrityksessä on myös muita perheenjäseniä ja ulkopuolisia työntekijöitä, joiden työnteke ja elanto ovat kiinni yrityksen toiminnasta ja menestyksestä. Etelä-Pohjanmaallakin on useita yritysten nykyisiä omistaja-johtajia, jotka ovat itse joutuneet kylmiltään hyppäämään yrityksen vetovastuuseen isän tai äidin äkillisen menehtymisen vuoksi.

Kaikissa tuntemissani tapauksissa alkuaikojen kaaos on kääntynyt muutaman vuoden sisällä hyvällä uralla, mutta alkutilanne vastaa lähes samaa kuin että uimataidoton joutuisi pakon edessä hyppäämään veteen ja yrittäisi räpiköiden selviytyä rantaan.

Miten edellä mainittuihin tilanteisiin voisi edes jotenkin valmistautua ilman, että kukaan odottaa kenenkään äkkimenehtymistä? Kaksi lääketta on ylitse muiden: puhuminen ja vastuunjakaminen. Kuten suomalaisissa perheissä muutoinkin, on puhumattomuuden kulttuuri myös perheyriyten suurin haaste.

Eri sukupolvet olettavat tietävänsä toistensa ajatukset ja toiveet, mutta silti niistä ei puhuta ääneen. On helpompi puhua tapahtumista, lasten koulumenehtymisestä ja perheen ulkopuolisten asioista kuin omien perheenjäsenten todellisista tunteista, unelmista ja odotuksista. Kaikissa perheissä pitäisi myös uskaltaa puhua, mitä tapahtuu tai pitäisi tapahtua kuoleman tai vakavan sairastumisen kohdatessa.

Vastuunjakaminen tarkoittaa sitä, että samalla hetkellä, kun lapset ovat aikuisikään ehtineitä, koulunsa käyneitä ja perheyriyteen töihin tulleita, heitä on alettava valmentaa vastuunottoon. Tämä tarkoittaa sitä, että isä tai äiti antaa lapsilleen pala palata lisää vastuuta eri osaluista yrityksessä ja pitää lapset alusta alkaen mukanaan keskusteluissa asiakkaiden, rahoitta-

jen, tilitoimiston ym. kanssa.

Yrityksissä, joissa ei ole muita perheenjäseniä töissä, olisi yrittäjällä aina oltava joku muu avainhenkilö, jonka kanssa voisi käydä luottamuksellisiakin keskusteluja.

Myös yksinyrittäjien tulisi informoida perheenjäseniään yrityksen keskeisistä asioista, vaikka kuinka haluaisi suojella perhettä yrityksen asioilla vaivamiselta.

S Kaikissa perheissä pitäisi myös uskaltaa puhua, mitä tapahtuu tai pitäisi tapahtua kuoleman tai vakavan sairastumisen kohdatessa.

Tutkimuksemme osoittavat, että yrittäjävanhemmista suurin osa edustaa ns. vapauskulttuurista eli lapset saavat vapaasti päättää, haluavatko jatkaa yrityksen toimintaa. Ehkä kuitenkin hieman yllättäen vieroituskulttuurivanhempien osuus on suurempi kuin velvoituskulttuurivanhempien.

Tämä tarkoittaa sitä, että suurempi osa yrittäjävanhemmista ei missään nimessä halua lastensa jatkavan omaa yritystoimintaansa kuin että ehdottomasti haluaisivat heidän jatkavan. Riippumatta siitä, haluaako lasten olevan yrityksen toiminnassa, on heidän kanssa puhuttava myös yrityksen asioista - mieluiten jo tänään!

Elina Varamäki
Kirjoittaja toimii vararehtorina Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

